

บทที่ 2

สภาพปัญหาของสังคมไทย การดำเนินชีวิต และแนวทางแก้ปัญหา

สิ่งที่เป็นหลักสำคัญของสังคมไทย

1. **ลักษณะความเป็นไทย** คนไทยไม่ว่าจะเกิดในดินแดนส่วนใด จะอยู่ในอาณาจักรหรือนอกอาณาจักร จะมีความรู้สึก มีความคิด มีพฤติกรรม ที่มีคุณลักษณะคล้ายคลึงกัน

ลักษณะที่เด่นของความเป็นไทยที่ชัดเจนที่สุด ก็คือ ความยืดหยุ่นในการปรับตัว และมีอำนาจในการดึงดูดบุคคลจากวัฒนธรรมอื่น จนกระทั่งสามารถกลืนเข้ามาสู่ความเป็นไทย

2. **สถาบันศาสนา** ศาสนาเป็นสถาบันหลัก มีความสำคัญอย่างยิ่งตั้งแต่อดีต โดยเฉพาะวัดเป็นทั้งสถานศึกษา เป็นสถานที่รักษาคนเจี็บป่วย เป็นที่ฝึกอาชีพ เป็นที่พักของคนเดินทาง เป็นศูนย์รวมของประชาชน ในเทศกาลงานประเพณีต่างๆ เป็นต้น

วัดในสมัยก่อน จึงทำหน้าที่ตรวจสอบ ควบคุม พฤติกรรมของบ้านและขณะเดียวกัน บ้านก็ทำหน้าที่ตรวจสอบ และให้ความช่วยเหลือวัดด้วย

3. **สถาบันพระมหากษัตริย์** เป็นสถาบันที่ควบคู่กับผืนแผ่นดินไทยมาตั้งแต่สมัยสุโขทัยเป็นราชธานี จนกระทั่งถึงปัจจุบัน สถาบันกษัตริย์ เป็นศูนย์รวมความสมัครสมานสามัคคีของคนในชาติ

สถาบันพระมหากษัตริย์ได้เข้ามาชี้นำในการแก้ปัญหาและพัฒนาในด้านต่าง ด้วยการปฏิบัติให้ดูเป็นตัวอย่าง ตลอดจนช่วยเหลือ ส่งเสริม ดูแลประชาชนอย่างใกล้ชิด

4. **สถาบันครอบครัวและสังคม** สถาบันครอบครัวเป็นสถาบันหลักของสังคม ในครอบครัวที่ประกอบอาชีพทางการเกษตรมักจะมีสมาชิกเป็นจำนวนมาก มีความเป็นปึกแผ่นในครอบครัวและชุมชน สังคมไทยในอดีตเป็นสังคมเกษตรกรรมในระดับเล็ก เด็กได้รับการเรียนรู้ เรื่องการประกอบอาชีพและวิธีการประพฤติกจากผู้ใหญ่ เด็กในสังคมเกษตรกรรมสามารถใช้ชีวิตอยู่ท่ามกลางญาติผู้ใหญ่เป็นเวลาค่อนข้างนาน จึงเกิดความรู้สึกและผูกพัน ความรู้สึกส่วนนี้ได้พัฒนาเป็นระบบ เครือญาติและระบบอุปถัมภ์ ซึ่งถือได้ว่าเป็นระบบที่สำคัญยิ่งของสังคมไทยในอดีต

5. **ภูมิปัญญาทางสังคมและวัฒนธรรม** ภูมิปัญญาทางสังคมและวัฒนธรรมเป็นต้นทุนทางสังคมที่มีคุณค่ามหาศาล เป็นหลักของสังคมไทยในอดีตและสามารถใช้เป็นตัวสร้างเศรษฐกิจต่อไปในอนาคตได้อีกได้แก่

5.1. **อาชีพของชาวบ้าน** สิ่งที่เป็นอาชีพของชาวบ้าน แต่ละชนิดล้วนแต่อาศัยภูมิปัญญาที่สืบทอดกันมา แต่ละอาชีพเป็นแหล่งของความรู้ และภูมิปัญญามากมาย จึงควรทำการศึกษาวิจัยอย่างมีระบบเพื่อทำการส่งเสริมหรือปรับปรุงให้เกิดประโยชน์มากขึ้น

5.2. ศิลปวัตถุ และศิลปกรรม มีอยู่มากมาย ตั้งแต่เสื้อผ้าเครื่องใช้ เครื่องหัตถกรรม ดนตรี โบราณวัตถุ โบราณสถาน ล้วนแต่เป็นมรดกที่สืบทอดกันมาจากอดีต ถ้ามีการศึกษาพัฒนาส่งเสริมกันอย่างจริงจัง ก็จะให้ทั้งคุณค่าทางด้านจิตใจและทางด้านเศรษฐกิจ

5.3. อาหารไทย อาหารไทยมีลักษณะพิเศษกว่าอาหารของชาติอื่นๆ คือ สามารถจัดให้สวยงาม ประณีต ทำให้สะอาดตา เกิดความสุขใจ ขณะเดียวกันส่วนผสมของอาหาร ก็ประกอบด้วยพืชสมุนไพร เป็นจำนวนมาก และมีรสชาติอร่อยเป็นพิเศษ ถ้ามีการศึกษาและส่งเสริมกันอย่างถูกต้องอาหารไทยจะเป็นสิ่งที่จะช่วยสร้างเศรษฐกิจ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ

5.4. สมุนไพรไทยและการแพทย์แผนไทย ได้มีการศึกษากันมาตั้งแต่สมัยโบราณ มีการรวบรวมความรู้ที่ผ่านการปฏิบัติทดลองกันอย่างมีระบบและมีการจารึกไว้ในสมุดไทย นอกจากนี้ยังมีการสืบทอดความรู้ และวิธีการรักษา ไปสู่ลูกหลาน ทำให้ภูมิปัญญาด้านนี้มีการขยายตัวออกไปอย่างกว้างขวาง

5.5. สิ่ง que แสดงถึงความเป็นพลวัต (Dynamics) ของชุมชน ได้แก่ กิจกรรมที่ส่งเสริมให้คนทำงานร่วมกัน สร้างความสามัคคี และขณะเดียวกันก็เป็นกิจกรรมที่แสดงให้เห็นถึงคุณค่าทางด้านจิตใจของชุมชน ได้แก่ ขนบธรรมเนียมประเพณี ศิลปการแสดงต่างๆ เป็นต้น

ปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคมไทย สาเหตุของปัญหาและทางออก

ประเทศไทยได้เริ่มต้นพัฒนาตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติตั้งแต่ปี พ.ศ.2504 จนกระทั่งถึง ปี พ.ศ.2539 ซึ่งเป็นปีสุดท้ายของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 7 ผลจากการพัฒนาที่ปรากฏ ให้เห็นกันอย่างชัดเจน ก็คือ ก่อให้เกิดปัญหาด้านต่างๆ คือ

1. การเกิดสังคมวัตถุนิยม เนื่องจากการพัฒนาในตอนเริ่มแรกเป็นการให้ความสำคัญในเรื่องวัตถุ ทำให้มีเทคโนโลยีต่างๆ เข้ามามากมาย ทำให้ชีวิตความเป็นอยู่ของคนไทยเกิดการเปลี่ยนแปลง

ทางแก้ไข คือ คนไทยจะต้องเปลี่ยนวิธีการคิด การมองสิ่งต่างๆ ใหม่ มองเห็นคุณค่าแท้และคุณค่าเทียมของวัตถุ แล้วกำหนดความต้องการไว้อย่างถูกต้องมีความพอดีที่แท้จริง ก็จะสามารถใช้ประโยชน์จากวัตถุอย่างเต็มที่ โดยไม่ตกเป็นทาสของวัตถุ

2. ปัญหาการทำลายสภาพแวดล้อม การทำลายสภาพแวดล้อมเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นทั่วโลกทั้งในประเทศทุนนิยมและสังคมนิยม จนเกิดกระแสความรู้สึกตระหนักรู้และตกใจกันไปทั่วโลกว่ากำลังมีวิกฤตการณ์สิ่งแวดล้อมที่ใหญ่ที่สุดที่เผชิญหน้ามนุษยชาติ และหากยังไม่มีการแก้ไข มนุษย์อาจจะสูญพันธุ์ไปจากโลกนี้ก็ได้

ทางแก้ไข คือ จะต้องหาวิธีการสร้างรูปแบบการเรียนรู้ใหม่ ให้ทุกคนเปลี่ยนวิธีการคิดและการปรับจิตใจให้เข้าสู่ดุลแห่งธรรมชาติ คือพิจารณาให้เห็นเหตุและปัจจัยต่างๆ ที่สามารถส่งผลสืบทอดถึงกันโดยตลอด และเปลี่ยนเป้าหมายของการคิดจากการยึดตนเองเป็นศูนย์กลาง เป็นการยึดเอาสังคมและสภาพแวดล้อมเป็นศูนย์กลางแทน ปัญหาในเรื่องนี้ก็จะลดลงจนถึงระดับที่สามารถแก้ไขได้

3. การดำเนินชีวิตและวัฒนธรรมถูกทำลาย สังคมไทยสมัยก่อน เป็นสังคมของหมู่บ้านเกษตรกรรมขนาดเล็กเป็นสังคมที่พึ่งพาอาศัยธรรมชาติเป็นหลัก และเป็นสังคมของเครือญาติที่คนทั้งหลายใช้ชีวิตร่วมกัน

ให้ความรัก ความนับถือ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่กัน สังคมไทยในสมัยก่อน จึงเป็นสังคมที่เปี่ยมไปด้วยความรัก และมิตรไมตรี

การเปลี่ยนสังคมเกษตรกรรมเป็นสังคมอุตสาหกรรม เป็นการหลั่งไหลเข้ามาของวัตถุ ทำให้ต้องเปลี่ยนวิถีชีวิต จาก “การทำมาหากิน” เป็น “การทำมาหาเงิน” เพื่อจะได้มีอำนาจในการครอบครองวัตถุ

คนจึงต้องละทิ้งถิ่นกำเนิดของตน เดินทางเข้าไปแสวงหาโชคในเมืองใหญ่ ผลที่ตามมาก็คือ ผู้สูงวัยและผู้เยาว์ถูกทอดทิ้งให้อยู่กับบ้าน ทำให้เกิดความว้าเหว ภูมิปัญญาในท้องถิ่นซึ่งเคยมีอยู่มากมายในชุมชน ก็ค่อยๆ หดความสำคัญ มีการนำเทคโนโลยีสมัยใหม่ มาใช้สนองความโลภ และความต้องการทางวัตถุ

ทางแก้ไข คือ จะต้องมีการสร้างงานขึ้นมาในชนบท โดยเริ่มต้นจากฐานทางเกษตรกรรมเพื่อเป็นการสกัดกั้นไม่ให้ประชาชนต้องทิ้งถิ่นฐานไปทำงานในเมืองใหญ่ ขณะเดียวกันต้องเสริมสร้างสติปัญญา ทางด้านความคิด วิเคราะห์ ให้ประชาชนมองเห็นคุณค่าของศีลธรรมที่มีต่อสังคม เป็นการสร้างสังคมไทยให้เกิดขึ้นใหม่ เหมือนในอดีตอีกด้วย

4. ปัญหาทางการศึกษาหรือปัญหาที่เกิดจากระบบการศึกษา

การศึกษาไทยสมัยก่อน เด็กได้ศึกษาวิชาชีฟต่างๆ จากพ่อ แม่ จากสิ่งแวดล้อมและจากวัด เด็กได้เรียนรู้วัฒนธรรมการกินอยู่ การประพฤติปฏิบัติโดยตลอด ตั้งแต่ระยะเวลาที่เป็นทารกจนกระทั่งเจริญเติบโตเป็นหนุ่มสาว เป็นระบบการศึกษาโดยธรรมชาติ

การศึกษาแผนใหม่ ได้แยกเด็กออกจากระบบชีวิต และธรรมชาติ มาอยู่ในห้องเรียน เพื่อ “เรียนหนังสือ” ทำให้เยาวชนไม่มีความสามารถในเรื่องอาชีพ ไม่เข้าใจชีวิตและสังคม ระบบการศึกษาเป็นระบบที่บีบบังคับ ทำให้เด็กเกิดความเครียดและเกลียดการเรียน

การศึกษาทำให้คนเปลี่ยนเป็นคนหัวสูงหยิ่งหย่อน ดูถูกการทำงานหนัก ระบบการศึกษาของเราสร้างคนที่ทำอะไรๆ ไม่ค่อยเป็น มีความอ่อนแอทางความคิด แม้แต่ข้าราชการก็รับใช้ประชาชนไม่ได้ เพราะไม่เข้าใจปัญหาของประชาชน วางตนเป็นผู้อยู่เหนือประชาชน

ทางแก้ไขที่ดีก็คือ ควรจะตั้งจุดมุ่งหมายของการศึกษา ให้ชัดเจน คือการศึกษาจะต้องอบรมพัฒนาคนให้เป็นมนุษย์ รู้คุณค่าของความเป็นมนุษย์ เข้าใจสังคมที่ตนอาศัยอยู่ ให้รู้จักรับผิดชอบต่อสังคมโดยมีอุดมการณ์ที่จะช่วยเหลือเกื้อกูลเพื่อนมนุษย์

สำหรับการเรียนรู้ ให้เรียนจากการปฏิบัติ เช่นมีส่วนช่วยงานของสังคม เรียนรู้ วิถีชีวิตของชุมชน ฝึกความรับผิดชอบ ต่อตนเองและสังคมโดยส่วนรวม

5. ปัญหาที่เกิดขึ้นกับระบบเศรษฐกิจ

ปัญหาทางเศรษฐกิจเกิดขึ้น ตั้งแต่เราเริ่มรับวัฒนธรรมความคิดแบบตะวันตก แล้วมีการพัฒนาระบบเศรษฐกิจเป็นแบบตะวันตก ทั้งๆ ที่โดยวัฒนธรรมนั้น คนไทยกับชาวตะวันตกมีความแตกต่างกันตั้งแต่เกิดจนตาย ซึ่งสามารถจะกล่าวถึงการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นแต่ละส่วน ดังต่อไปนี้

5.1. ปัญหาเศรษฐกิจในภาคเกษตรกรรม

ในสมัยก่อนภาคเกษตรกรรมของไทยมีเป้าหมายอยู่ที่ “ทำเพื่ออยู่เพื่อกิน” โดยมีได้มุ่งหวัง “การทำเพื่อขาย” ขณะที่ระบบเศรษฐกิจแบบตะวันตกเป้าหมายอยู่ที่การกระตุ้นกิเลสให้เกิดความโลภ

5.2. การเกิดวิกฤตเศรษฐกิจ

ปัญหาทางเศรษฐกิจซึ่งเป็นเรื่องที่ทำให้คนไทยตกใจกันทั้งประเทศ ก็คือ การเกิดวิกฤตเศรษฐกิจไทย เมื่อปี พ.ศ.2540 สาเหตุที่ทำให้เกิดเหตุการณ์นี้เป็นผลจากความเหลื่อมล้ำ ไม่สมดุลในกระบวนการพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมอันยาวนาน ร่วม 40 ปี โดยรัฐให้ความสำคัญเศรษฐกิจในส่วนของเมืองมากกว่าชนบท ทำให้รายได้ระหว่างเมืองกับชนบท หรือระหว่างกลุ่มทุนกับคนยากจนแตกต่างกันมาก และทำให้เมืองเป็นตัวดึงดูดทรัพยากรจากชนบท

6. ปัญหาที่เกิดจากการขาดเสถียรภาพในสังคม

ประเทศไทยแม้จะได้ชื่อว่า มีการปกครองระบอบประชาธิปไตยก็จริง แต่โดยเนื้อแท้แล้วอำนาจอิทธิพลอันแท้จริงมิได้เป็นของประชาชน แต่อำนาจได้ตกอยู่ในมือของกลุ่มธุรกิจเอกชน ซึ่งมีเงินเป็นจำนวนมาก และเป็นกลุ่มที่มีอำนาจทางการเมืองเข้ามาสวมอำนาจเพื่อผลประโยชน์ สร้างความรุนแรงและความเสื่อมทางศีลธรรมให้แก่บ้านเมือง ในลักษณะที่ไม่เคยเกิดขึ้นมาก่อน

ทางแก้ปัญหาก็คือ จะต้องสร้างสังคมที่สมดุลมีเสถียรภาพด้วยการสร้างกรอบควบคุมมิให้ภาครัฐและภาคธุรกิจเอกชนเข้าไปมีอำนาจทางการเมือง แต่ให้ประชาชนมีอำนาจทางการเมืองแทน ขณะเดียวกันก็ต้องสร้างความเข้มแข็งให้กับภาคประชาชน ให้สามารถทำหน้าที่เป็นผู้ตรวจสอบด้วย วิธีการพัฒนาองค์การและสถาบัน โดยมีจุดเริ่มต้นที่การส่งเสริมการรวมตัวกัน ทางสังคมหลายๆ รูปแบบ เช่น ครอบครัวยุคใหม่ ชุมชน สมาคม มูลนิธิ สถาบัน ฯลฯ และควรมีทุกระดับ คือ ระดับครอบครัว หมู่บ้าน ชุมชน ตำบล อำเภอ จังหวัด ประเทศ และระดับระหว่างประเทศ

7. ปัญหาเนื่องจากระบบราชการที่รวมศูนย์อำนาจ และขาดความคล่องตัวในการทำงาน

การสร้างระบบราชการใหญ่โตขึ้น มี กระทรวง ทบวง กรมต่างๆ ได้มีการรวบอำนาจไว้ในส่วนกลาง ผู้ว่าฯ หรือเจ้าเมืองไม่มีอำนาจบังคับบัญชาข้าราชการส่วนใหญ่

ระบบราชการเน้นการทำงานตามระเบียบข้าราชการมากกว่า การทำให้ความสำคัญที่ผลสำเร็จของงาน ทำให้การทำงานล่าช้าไม่ทันการ ระบบราชการเป็นระบบที่ใช้อำนาจยิ่งกว่าใช้ปัญญา เป็นระบบที่มีการคอร์รัปชันสูง

8. ปัญหาที่เกิดจากสื่อทางสังคม

สื่อทางสังคมนั้นจะมีทั้งคุณและโทษ ในด้านที่เป็นคุณ ก็คือ สื่อต่างๆ ช่วยขยายขอบข่ายการรับรู้และการเรียนรู้ของมนุษย์ให้กว้างขวางลึกซึ้ง ถูกต้องชัดเจน และรวดเร็วยิ่งขึ้น ทำให้มนุษย์เกิดความสะดวกในการหาข้อมูลข่าวสาร

สิ่งที่เป็นโทษก็คือ เป็นเรื่องการโน้มน้าว ชักจูงครอบงำทั้งบุคคลและสังคม ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรม ยกต่อการควบคุม ทำให้มีบุคคลมีบุคลิกแปลกๆ ขึ้นในสังคม เพิ่มปัญหาอาชญากรรมด้านต่างๆ เนื่องจากได้ต้นแบบจากสื่อมวลชน การโฆษณาทางธุรกิจการค้า ก่อให้เกิดค่านิยมการเสพการบริโภคมากเกินไปจนเกินตัว ก่อให้เกิดความสูญเสียทางด้านเศรษฐกิจ

สภาพของสังคมไทยในยุคสังคมข้อมูลข่าวสาร

การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างชัดเจนของสังคมไทยก็คือ การเปลี่ยนยุคจากยุคอุตสาหกรรมเป็นยุคข้อมูลข่าวสาร หรือที่เรียกกันว่า ยุคโลกาภิวัตน์ (Globalization) ในขณะเดียวกัน สังคมเกษตรกรรมแผนใหม่ และสังคมอุตสาหกรรม และยุคข้อมูลข่าวสาร

การสื่อสารในยุคโลกาภิวัตน์ทำให้สังคมต่างๆ เข้ามาเชื่อมโยงเป็นโลกใบเดียวกันมากขึ้นสิ่งต่างๆ ที่เป็นกระแสใหญ่ในโลกจะมีผลกระทบถึงกันไปหมดอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ มีดังนี้

- ระบบทุนนิยม
- ระบบประชาธิปไตย
- เทคโนโลยีสมัยใหม่
- จิตสำนึกเรื่องสิ่งแวดล้อม
- สิทธิเสรีภาพ และบทบาทของสตรี
- สหพันธ์แรงงาน
- การรวมพลังขององค์กรต่างๆ ในชุมชนและชนบท
- การตื่นตัวในเรื่องสิทธิและเสรีภาพ
- โรคเอดส์

ในสังคมใหม่จะเป็นสังคมที่มีการหลั่งไหลเข้ามาของวัฒนธรรมต่างๆ สังคมที่รับสื่อต่างๆ เหล่านี้ได้ง่าย ก็คือ กลุ่มวัยรุ่น ซึ่งมีแนวโน้มที่จะรับเอาวัฒนธรรมทางด้าน การแต่งกาย การแสดงศิลปะ ดนตรี นันทนาการ และความบันเทิงด้านต่างๆ ตลอดจนความสัมพันธ์ระหว่างเพศและวิธีการดำเนินชีวิต ดังนั้นวัยรุ่นจึงเป็นผู้เริ่มต้นทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงรูปแบบของวัฒนธรรมในสังคมสมัยใหม่

การปฏิรูปสังคมไทย แนวความคิดในการแก้ปัญหาอย่างมีระบบ

ประเทศไทยจะต้องมีการ ปฏิรูปสังคมโดยรอบด้าน เพื่อเตรียมตัวเผชิญหน้ากับวิกฤตการณ์ที่กำลังเกิดขึ้น โดยมีเรื่องสำคัญที่จะต้องกระทำ 7 เรื่องคือ

1. การสร้างคุณค่าและสร้างจิตสำนึกใหม่ คือสามารถร่วมกันคิดร่วมกันทำ จะต้องสร้างจิตสำนึกของการอยู่ร่วมกันในสังคมใหญ่ สร้างความเข้าใจ สร้างจิตสำนึกของความเป็นมนุษย์ ยกระดับจิตใจให้สูงขึ้น
2. สร้างเศรษฐกิจพอเพียงและประชาสังคม เศรษฐกิจพอเพียงเป็นเศรษฐกิจที่เชื่อมโยงกาย ใจ ครอบครัวยุคนั้น สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมเข้าด้วยกัน เพื่อให้เกิดความพอเพียงอย่างแท้จริง สำหรับทุกคน จะต้องอยู่ในครอบครัวที่อบอุ่น ปลอดภัย ชุมชนจะต้องมีความเข้มแข็ง สามารถอนุรักษ์สร้างเสริมสิ่งแวดล้อมตระหนักถึงคุณค่าของวัฒนธรรม เพื่อให้สังคมมีความมั่นใจ
3. ปฏิรูประบบเศรษฐกิจมหภาคและการเงิน เนื่องจากระบบเศรษฐกิจของประเทศ จะต้องสัมพันธ์เชื่อมโยงกับระบบเศรษฐกิจและระบบเงินของโลก จำเป็นจะต้องปฏิรูประบบเศรษฐกิจมหภาคและการเงินให้เกิดความถูกต้อง โดยต้องใช้มาตรการทางกฎหมายวงรอบ กติกา เพื่อให้บุคคลในระบบเศรษฐกิจและการเงินระบบนี้มีการเปลี่ยนแปลงจิตสำนึก และเกิดพฤติกรรมใหม่

4. ปฏิรูประบบการเมืองและระบบราชการของรัฐ ระบบการเมืองจะต้องมีการเปลี่ยนแปลงเพื่อให้อำนาจทางการเมืองเป็นของสถาบันชุมชน และประชาชนอย่างแท้จริง การเมืองจะต้องแยกออกจากระบบราชการ และจะต้องไม่เปิดโอกาสให้กลุ่มผลประโยชน์หรือกลุ่มอำนาจอื่นๆ เข้าไปใช้อำนาจทางการเมืองได้อีก

ระบบราชการจะต้องเปลี่ยนจากรวมศูนย์อำนาจ เป็นการกระจายอำนาจ มีความคล่องตัวยืดหยุ่น มีจิตสำนึกในการทำงานเพื่อสังคม มีความบริสุทธิ์โปร่งใสสามารถให้สังคมสามารถตรวจสอบได้

5. การปฏิรูปการศึกษา การศึกษาจะต้องสร้างคนให้คิดเป็น คิดกว้าง คิดไกล คิดอย่างถูกต้อง และคิดโดยยึดเอาสังคมและสภาพแวดล้อมเป็นศูนย์กลาง การศึกษาจะต้องทำให้เกิดความเข้าใจคุณค่าของความคิด ความงาม และคุณค่าของความเป็นมนุษย์ สำหรับกระบวนการเรียนรู้ ผู้เรียนจะต้องเรียนรู้วิถีชีวิตของสังคม เรียนรู้ด้วยการปฏิบัติ และร่วมสร้างในกิจกรรมสร้างประโยชน์แก่สังคม

สำหรับทางด้านจัดการศึกษานั้น จะต้องเปิดโอกาสให้แก่สังคมทั่วไป มีสิทธิเสรีภาพและบทบาทเข้ามาจัดการศึกษา การปฏิรูปการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถแก้ปัญหาต่างๆ ได้

6. การปฏิรูปสื่อเพื่อสังคม สื่อทางสังคมจะต้องช่วยส่งเสริมพัฒนาคุณภาพของชีวิตและสังคมด้วยการขยายขอบข่ายความรู้ด้านต่างๆ ให้กว้างขวาง มีการตั้งองค์กรอิสระขึ้นมาดูแล ควบคุมการใช้สื่อทั้งหลาย เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อสังคมมากที่สุด

7. ปฏิรูปกฎหมาย จะต้องมีการรวมกลุ่มกันทำงานระหว่างนักกฎหมาย นักรัฐศาสตร์ นักสังคมศาสตร์ ผู้ปฏิบัติงานด้านกฎหมาย ตลอดจนประชาชนจะต้องช่วยกันพิจารณาตรวจสอบความรู้ต่างๆ ทางด้านกฎหมาย ให้มีความก้าวหน้าทันสมัยต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม เพื่อให้กฎหมาย ได้ช่วยสร้างความถูกต้อง ความเข้มแข็ง ความเป็นธรรม ความเสมอภาค ความรับผิดชอบ และความยุติธรรมในสังคมได้อย่างแท้จริง ช่วยให้ทุกคนสามารถใช้ชีวิตร่วมกันด้วยความสุข มีความเอื้ออาทรต่อกัน มีความสำเร็จรุ่งเรืองต่อไปด้วยฐานอันมั่นคง เรียกว่า ธรรมรัฐ (Good Government)

หนังสืออิเล็กทรอนิกส์	
ฟิสิกส์ 1(ภาคกลศาสตร์(ฟิสิกส์ 1 (ความร้อน)
ฟิสิกส์ 2	กลศาสตร์เวกเตอร์
โลหะวิทยาฟิสิกส์	เอกสารคำสอนฟิสิกส์ 1
ฟิสิกส์ 2 (บรรยาย(แก้ปัญหาฟิสิกส์ด้วยภาษา C
ฟิสิกส์พิศวง	สอนฟิสิกส์ผ่านทางอินเทอร์เน็ต
ทดสอบออนไลน์	วิดีโอการเรียนการสอน
หน้าแรกในอดีต	แผ่นใสการเรียนการสอน
เอกสารการสอน PDF	กิจกรรมการทดลองทางวิทยาศาสตร์
แบบฝึกหัดออนไลน์	สุดยอดสิ่งประดิษฐ์
การทดลองเสมือน	
บทความพิเศษ	ตารางธาตุ(ไทย1) 2 (Eng)
พจนานุกรมฟิสิกส์	ลับสมองกับปัญหาฟิสิกส์
ธรรมชาติมหัศจรรย์	สูตรพื้นฐานฟิสิกส์
การทดลองมหัศจรรย์	ดาราศาสตร์ราชมงคล
แบบฝึกหัดกลาง	
แบบฝึกหัดโลหะวิทยา	แบบทดสอบ
ความรู้รอบตัวทั่วไป	อะไรเอ่ย ?
ทดสอบ)เกมเศรษฐี(คติปริศนา
ข้อสอบเอนทรานซ์	เฉลยกลศาสตร์เวกเตอร์
คำศัพท์ประจำสัปดาห์	
ความรู้รอบตัว	
การประดิษฐ์ของโลก	ผู้ได้รับโนเบลสาขาฟิสิกส์
นักวิทยาศาสตร์เทศ	นักวิทยาศาสตร์ไทย
ดาราศาสตร์พิศวง	การทำงานของอุปกรณ์ทางฟิสิกส์
การทำงานของอุปกรณ์ต่าง ๆ	

 การเรียนรู้การสอนฟิสิกส์ 1 ผ่านทางอินเทอร์เน็ต 	
1. การวัด	2. เวกเตอร์
3. การเคลื่อนที่แบบหนึ่งมิติ	4. การเคลื่อนที่บนระนาบ
5. กฎการเคลื่อนที่ของนิวตัน	6. การประยุกต์กฎการเคลื่อนที่ของนิวตัน
7. งานและพลังงาน	8. การดลและโมเมนตัม
9. การหมุน	10. สมดุลของวัตถุแข็งเกร็ง
11. การเคลื่อนที่แบบคาบ	12. ความยืดหยุ่น
13. กลศาสตร์ของไหล	14. ปริมาณความร้อน และ กลไกการถ่ายโอนความร้อน
15. กฎข้อที่หนึ่งและสองของเทอร์โมไดนามิก	16. คุณสมบัติเชิงโมเลกุลของสสาร
17. คลื่น	18. การสั่น และคลื่นเสียง
 การเรียนรู้การสอนฟิสิกส์ 2 ผ่านทางอินเทอร์เน็ต 	
1. ไฟฟ้าสถิต	2. สนามไฟฟ้า
3. ความกว้างของสายฟ้า	4. ตัวเก็บประจุและการต่อตัวต้านทาน
5. ศักย์ไฟฟ้า	6. กระแสไฟฟ้า
7. สนามแม่เหล็ก	8. การเหนี่ยวนำ
9. ไฟฟ้ากระแสสลับ	10. ทรานซิสเตอร์
11. สนามแม่เหล็กไฟฟ้าและเสาอากาศ	12. แสงและการมองเห็น
13. ทฤษฎีสัมพัทธภาพ	14. กลศาสตร์ควอนตัม
15. โครงสร้างของอะตอม	16. นิวเคลียร์
 การเรียนรู้การสอนฟิสิกส์ทั่วไป ผ่านทางอินเทอร์เน็ต 	
1. จลศาสตร์ (kinematic)	2. จลพลศาสตร์ (kinetics)
3. งานและโมเมนตัม	4. ซิมเปิลฮาร์โมนิก คลื่น และเสียง
5. ของไหลกับความร้อน	6. ไฟฟ้าสถิตกับกระแสไฟฟ้า
7. แม่เหล็กไฟฟ้า	8. คลื่นแม่เหล็กไฟฟ้ากับแสง
9. ทฤษฎีสัมพัทธภาพ อะตอม และนิวเคลียร์	

